

ХУЛОСАИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» аз рӯи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илм

Парвандаи аттестатсионии № _____

Қарори шурои диссертатсионӣ аз 28.02.2026, протоколи №45 барои сазовор донишани Мирзозода Шаҳриёр Мирзо, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ.

Диссертатсияи Мирзозода Шаҳриёр Мирзо дар мавзӯи «Ташаккули маҳорати лоиҳакашии омӯзгорони ояндаи математика дар системаи инноватсионии таҳсилоти олии педагогӣ» аз рӯи ихтисоси 13.00.08- Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.03- Назария ва методикаи фанҳои математикӣ) аини ҳол 5.3.10. – Назария ва технологияи таҳсилоти касбӣ (фанҳои табиӣ-риёзӣ) (5.3.10.1. – Назария ва технологияи таълими математика) дар ҷаласаи шурои диссертатсионии 6D.KOA-048-и назди МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» (воқеъ дар суроғай 735140, шаҳри Бохтар, кӯчаи Айнӣ, 67; фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.04.2024, таҳти №135/шд) 20- уми декабри соли 2025 суратмаҷлиси №2 ба ҳимоя қабул карда шуд.

Довталаби дараҷаи илмӣ Мирзозода Шаҳриёр Мирзо 11- уми октябри соли 1991 дар деҳаи Дарғи ноҳияи Айнӣ таваллуд шудааст. Соли 2013 зинаи бакалавр ва соли 2015 зинаи магистратураи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣро аз рӯи ихтисоси математика хатм кардааст.

Мирзозода Шаҳриёр Мирзо аз соли 2015 аспиранти кафедраи методикаи таълими математикаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ буда, аини ҳол дар вазифаи

омӯзгори калони кафедраи методикаи талими математикаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни фаъолият менамояд.

Диссертатсия дар кафедраи методикаи таълими математикаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни омода гардидааст.

Роҳбари илмӣ: Муродова Шахло Сангимуродовна - номзади илмҳои педагогӣ, и.в. дотсенти кафедраи технологияи информатсионӣ ва коммуникатсионии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни.

Муқарризи расмӣ: Абдукаримов Маҳмадсалим Файзуллоевич - доктори илмҳои физика-математика, дотсент мудири кафедраи математикаи ҳисоббарорӣ ва механикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва **Шарипова Фотима Абдуфаттоевна** - номзади илмҳои педагогӣ, муаллими калони кафедраи методикаи таълими математика ва технологияи иттилоотии Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Ғафуров.

Муассисаи тақриздиханда – Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳ Рӯдакӣ ба диссертатсияи Мирзозода Ш.М. бо имзои раиси ҷаласа и.в. дотсенти кафедраи методикаи таълими информатикаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳ Рӯдакӣ Муродализода Раҳмоналӣ Муродалӣ, эксперт, н.и.п., мудири кафедраи математика ва методикаи таълими он Ниёзов Ҷ. ва котиби ҷаласа н.и.п. Меҳриддинзода Толиб Меҳриддин омода гардида, бо имзои ректори донишгоҳ н.и.п., дотсент Сафарзода М.В. аз 30- юми январи соли 2026 тасдиқ шудааст. Мазмуни тақриз мусбат мебошад. Дар он мутобиқати муҳтавои диссертатсия ба соҳаи илми эълоншуда, саҳми илмии довталаб дар ҳалли масъалаҳои илмӣ, нағзгони илмии диссертатсия, моҳияти илмӣ-назариявӣ ва амалии он, инчунин мутобиқати тахассуси илмии довталаб ба дараҷаи илмӣ зикр гардидааст. Муассисаи пешбар қайд намудааст, ки

диссертатсияи номзади Мирзозода Шаҳриёр Мирзо дар мавзуи «Ташаккули маҳорати лоиҳакашии омӯзгорони ояндаи математика дар системаи инноватсионии таҳсилоти олии педагогӣ» ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267, бо тағйиру иловаҳо аз 26-июни соли 2023, №295) ҷавобгӯ буда, дар маҷмӯъ, метавон ибраз намуд, ки довталаб барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08- Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.03- Назария ва методикаи фанҳои математикӣ) айни ҳол 5.3.10. – Назария ва технологияи таҳсилоти касбӣ (фанҳои табиӣ-риёзӣ) (5.3.10.1. – Назария ва технологияи таълими математика) сазовор мебошад.

Довталаби дараҷаи илмӣ 19 интишороти илмӣ нашр намудааст, ки 14 адади он оид ба мавзуи диссертатсия мебошанд. Дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 6 мақола ба нашр расонидааст.

1. Сафаров Ш.М. Проблемаҳои тайёрии касбӣ-методии омӯзгори муосири математика [Матн] / Ш.М. Сафаров // Паёми донишгоҳи миллии Тоҷикистон. - 2020. - №10. - С. 410-414. ISSN 2074-1847.

2. Сафаров Ш.М. Ҷанбаҳои таърихӣ ва педагогии тайёр кардани омӯзгорон [Матн] / Ш.М. Сафаров // Паёми донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. - 2021. - №1/2 (86). – С. 61-65. ISSN 2663- 5534.

3. Сафаров Ш.М. Психолого-педагогические основы формирования творческой личности учителя математики в контексте выбора альтернативных моделей обучения в инновационной школьной системе образования [Матн] / Ш.М. Сафаров // Паёми донишгоҳи миллии Тоҷикистон – 2024. - №5. – С. 156-161. ISSN 2074-1847.

4. Сафаров Ш.М. Ташаккули салоҳиятҳои касбии омӯзгорони ояндаи математика аз нигоҳи омодагии онҳо ба татбиқи технологияҳои ба рушди зеҳнӣ (IQ) –и хонандагон равонашуда [Матн] / Ш.М. Сафаров

Ш.С. Муродова // Паёми Академияи таҳсилоти Тоҷикистон – 2024. - №2 (51). – С. 251-258.

5. Сафаров Ш.М. Асосҳои илмӣ-методологии ташаккули маҳорати лоиҳакашии педагогии омӯзгори фанни математика ва омодагии касбии омӯзгорони оянда зимни татбиқи навгониҳои педагогӣ [Матн] / Ш.М. Сафаров // Паёми донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. - 2024. - №1-2(122). – С. 336-343.

6. Мирзозода Ш.М. Моҳияти тайёрии касбию методӣ ва вазифаи лоиҳакашии омӯзгори фанни математика [Матн] / Ш.М. Мирзозода // Паёми донишгоҳи омӯзгорӣ - 2024. - № 3(21). – С. 94-101. ISSN:2708-5759.

Ба унвони шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 тақризи зерини ғайрирасмӣ ба автореферати Мирзозода Шаҳриёр Мирзо ворид шудаанд:

1. Мирзоев А.Р. – д.и.п., профессори кафедраи барномасозӣ ва низомҳои зеҳнии Донишгоҳи байналмиллалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон. Тақризи мусбат арзёбӣ шудааст.

2. Ашурова Ш.К. – д.и.п., дотсент, мудири кафедраи забон ва адабиёти руси Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. Тақризи мусбат аст.

3. Тағоев Ш.Х. – и.в. дотсенти кафедраи информатикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Тақризи мусбат аст.

4. Раҷабзода С.Ҷ. – н.и.п., дотсенти кафедраи математика ва технологияи иттилоотии Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров. Тақризи мусбат арзёбӣ шудааст.

Муқарризон ва муассисаи пешбар бо дарназардошти муқаррароти бандҳои 67-70 ва 74-75-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267, бо тағйиру иловаҳо аз 26.06.2023 №295), интихоб ва таъин гардидаанд. Интихоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар ба он асоснок мегардад, ки онҳо мутахассисони бевоситаи соҳаи педагогика буда, дар

корҳои илмию таҳқиқотӣ фаъолона иштирок менамоянд ва дар ин самт асару мақолаҳои зиёде таълиф кардаанд, ки мазмуну муҳтавои онҳо ба мавзӯи диссертатсияи мазкур иртибот дорад.

Шурои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи доктараби дарёфти дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ масъалаҳои зерин мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд:

- таҳияи модели методии ташаккули омодагии касбии донишҷӯён ба фаъолияти педагогӣ, ки ба таври мунтазам ва систематик азхуд намудани донишу малакаҳои моделсозии рушди синнусолии хонандагонро дар раванди омӯзиши фанни математика таъмин менамояд;

- нақши калидӣ доштани баназаргирии хусусиятҳои инфиродӣ ва қобилияти эҷодии донишҷӯён дар «лоиҳакашии педагогӣ», ки ҳамчун раванди мураккаби ташкил ва идоракунии фаъолияти таълимӣ фаҳмида мешавад;

- асоснок намудани самаранокии татбиқи ғояҳои ҳамкорӣ дар фаъолияти таълимӣ ва амалӣ, ки ин раванд ба донишҷӯёни муассисаҳои олии педагогӣ имкон медиҳад, то дастовардҳои таълимии хонандагонро арзёбӣ намоянд, эътимоди онҳоро ба қобилиятҳои худ таҳким бахшанд ва дастгирии педагогии мақсаднокро бо истифода аз методҳои муосири таълим амалӣ созанд;

- таҳия ва асоснок намудани технологияи ташаккули кори гурӯҳӣ дар лоиҳакашии педагогӣ, ки ба талаботи касбии омӯзгор мутобиқ буда, ба баланд бардоштани сатҳи дониш, малакаҳои амалӣ ва қобилиятҳои ҳамкориҳои донишҷӯён мусоидат мекунад;

- таҳия ва дар таҷриба санҷидани механизмҳои фаъолгардони фаъолияти таълимии донишҷӯён тавассути истифодаи методҳои ташкил ва гузаронидани озмунҳои зеҳнӣ ва таҳияи лоиҳаҳои эҷодӣ, ки он иҷрои самараноки ҳадафҳои таълимӣ ва тарбиявиро таъмин менамоянд;

- таҳия, санҷиш ва тасдиқ намудани модели методии ташаккули малакаҳои лоиҳакашии педагогӣ дар омӯзгорони ояндаи фанни математика ва самаранокии он дар шароити муассисаҳои таҳсилоти олии педагогӣ бо нишондиҳандаҳои афзоиши сатҳи дониш ва малакаҳои амалии донишҷӯён.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот дар ҷанбаҳои зерин зоҳир мегардад:

- ҷузъҳои таркибии ифодакунандаи лоиҳакашии педагогӣ аз лиҳози ташаккули маҳорати педагогии омӯзгорон ва татбиқи амалии онҳо бо истифода аз назария ва амалияи таҳсилоти инноватсионӣ муайян гардида, истифодаи таҷрибаи мазкур марҳила ба марҳила нишон дода шудааст;

- вобастагии ташаккули донишҳои математикии донишҷӯён аз нуқтаи назари ҳамоҳангии онҳо бо рушди зеҳнӣ ва татбиқи моделҳои муосири таълимӣ-тарбиявӣ бо иноватии зарурати маҳорати педагогӣ оварда шудааст;

- бо истифода аз моделҳои мантиқӣ ва пайдарҳамии ба таҷриба равона шуда, тарз ва методи лоиҳакашии педагогӣ вобаста аз хусусиятҳои хоси таълими бобҳои алоҳидаи фан аз ҷиҳати илмӣ-амалиявӣ зерин таҳлил қарор гирифтааст;

- марҳилаҳои ба иноват гирифтани хусусиятҳои маърифатии донишҷӯён бо назардошти назария ва амалияи психологияи рушд ва арзёбӣ ба дастовардҳои онҳо ҳамчун заминаи ташаккули донишҳои касбии омӯзгорон дар ҳамоҳангӣ дида баромада шудааст;

- самаранокии татбиқи таҷрибаҳои муосири лоиҳакашии педагогӣ аз ҷиҳати вобастагии маҳорати педагогӣ ва арзёбии муваффақияти донишҷӯён ҳамчун заминаи татбиқи технологияҳои фаъоли таълими ба рушди зеҳнии таълимгирандагон равонашуда исбот карда шудааст;

- механизми вобастагии ҳавасмандӣ ва тавачҷуҳи донишҷӯён ба аз худ намудани донишҳои математикӣ аз диди лоиҳакашии педагогӣ ва муайян намудани ҳадафҳои дидактикӣ дар доираи бобҳо ва мавзӯҳои

алоҳидаи фанни мазкур муайян карда шуда, аҳамияти татбиқи онҳо дар амал нишон дода шудаанд;

- асосҳои илмӣ-назариявӣ ва амалиявии татбиқи технологияҳои ба донишҷӯ нигаронидашуда аз нуқтаи назари лоиҳакашии педагогӣ ва натиҷагирии таҳсил бо истифода аз таҷрибаи ҷаҳонии таҳсилот оид ба аз худ намудани донишҳои математикӣ асоснок карда шудааст.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот дар нуктаҳои зерин таъмин гардидаанд: муқаррарот ва хулосаҳои асосии таҳқиқот дар ҳамбастагӣ ва пайгирона татбиқ намудани асосҳои назариявӣ ва методологии таҳқиқ асоснок карда шудааст; таҳқиқоти мақсаднок бо истифода аз методҳои муосири таълим, ҳадафҳо ва вазифаҳои таҳқиқот мувофиқ мебошад; пайгирона ва возеҳ нишон додани мавқеи назариявӣ ва методологӣ, ки ба асоснокии илмӣ-амалии онҳо тавассути истифода ва таҳлили адабиёт оид ба масъалаи таҳқиқот ба роҳ монда шудааст; мақсаду маром, фарзияҳои таҳқиқот ва натиҷагирӣ аз онҳо дар доираи силсилаи озмоишҳои педагогӣ зери таҳлилу хулосабарорӣ қарор гирифта, эътимоднокии онҳо вобаста аз назария ва амалияи рушди шахсияти донишҷӯён дар зинаҳои гуногуни таҳсилот ба асос гирифта шудааст; дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои асосии илмӣ ба репрезентативии эътимоднокии маълумоти ибтидоӣ, хусусияти усулҳои интихобшудаи таҳқиқот ва таҳлили маълумоти таҷрибавӣ асос ёфтааст.

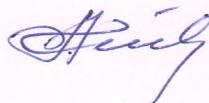
Саҳми шахсии доктараби дараҷаи илмӣ. Аз ҷониби муаллиф дар асоси таҳлилу хулосабарорӣ ва омӯзиши асноди таърихӣ аҳамияти таҳқиқот вобаста ба лоиҳакашии педагогии донишҳои азхудшавандаи илмҳои риёзӣ ва дақиқ ва аз ин нуқтаи назар муайян намудани нақши омӯзгори оянда бо назардошти тағйиротҳои дар ҷаҳон рӯйдиханда, ки ба омӯзиши фанни математика бисёре аз ҷабҳаҳои рушди инсоният вобаста карда мешаванд, асоснокнамоии мавзуи таҳқиқотӣ аз се ҷабҳа сарчашма мегирад: якум - доктараб таҷрибаи педагогӣ оид ба таълими на танҳо

фанни математика, инчунин педагогикаро дорад; дуом – ҳамчун корманди масъул масъулияти сохтори идораи корҳои таълимиро дорад; сеюм – бо назария ва амалияи истифодаи технологияҳои иттилоотию коммуникатсионии моделҳои муосири татбиқи барномаи таълимии фанро дар раванди ташкили таҷрибаҳои педагогӣ ба роҳ мондааст. Бандҳои болозикр имконияти мустақилона ба роҳ мондани корҳои илмӣ-таҳқиқотиро аз ҷониби муаллиф таъмин намуда, иштироки шахсии муаллиф дар ба даст овардани натиҷаҳои илмии дар рисола пешниҳодшуда ва дар як қатор мақолаҳои илмӣ чопшуда, дар коркарди назариявии идеяҳо ва муқаррароти асосии таҳқиқоти педагогӣ оид ба мавзӯ, дар татбиқи бевосита ва идоракунии дарозмуддати кори таҷрибавӣ дар асоси коркардҳо, дар таҳлил ва муҳокимаи натиҷаҳои тадқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ ба роҳ мондан, маънои мустақилият нишон додан дар иҷрои кори илмӣ-таҳқиқотии пешниҳодшуда мебошад.

Дар ҷаласаи шурои диссертатсионӣ аз санаи 28- уми феврари соли 2026 оид ба ҷазовор доништани Мирзозода Шаҳриёр Мирзо бо дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ қарор қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои диссертатсионӣ 14 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла 4 нафар докторони илм - мутахассисон аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда. Аз 14 нафар иштирокдоштагон дар ҷаласа, ки ба шуро шомил буданд, овоз доданд: тарафдор - 14 нафар, муқобил - нест, бюллетенҳои беэътибор - нест.

Раиси шурои диссертатсионӣ

 Сатторов А.Э.

Котиби илмии

шурои диссертатсионӣ

Раҳматуллоҳзода Ш.Р.

02__ 2026